

ԳԱՐԵԳԻՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԽԱԶԱՏՈՒՐՅԱՆ

(Մենդյան 80-ամյակի առթիվ)

Նոյեմբերի 18-ին լրացավ Կոստանդնուպոլսի պատրիարք ամենապատիվ Տ. Գարեգին արքեպիսկոպոս խաչատուրյանի ծննդյան 80-ամյակը:

Այս բարեբաւտիկ առիթով, Վեհափառ Հայրապետը, հայ հոգևորականության և հայ հավատացյալ ժողովրդին ուղղված հոկտեմբեր 6 թվակիր իր սրբատառ կոնդակով, նշում էր արդարորեն, որ «Գարեգին սրբազան պատրիարք իր բովանդակ կյանքով ու վաստակով ամուր կանգնած է մեր հայրապետներու շարքին մեջ: Անբասիր և բեղմնավոր եղած է անոր կյանքը»:

Մերումազարդ պատրիարքի 80-ամյակի առթիվ, Հայ Եկեղեցին իր ժողովրդով մեծարանքի և երախտագիտության իր տուրքն է բերում նրան: Գարեգին պատրիարքը եղել է միշտ թե՛ իր հոգևոր կոչման բարձրության վրա դանդաղ եկեղեցական և թե՛ մտքի ու գրչի մարդ, որը կարողացավ լավագույնս ծառայել Հայ Եկեղեցուն, ժողովրդին և մեր դպրության: Նրա կյանքը եղել է լեցուն, բեղմնավոր: Եկեղեցու և ժողովրդի ծառայության բնագավառում նա եղել է միշտ հավատավոր, նվիրման և ծառայության մարդը:

Սրտառուչ է, արդարև, նշել, որ Հոբելյարը, 80 տարիների բեռն տակ կբաժ, մասամբ խոնջ, բայց արի և մտքով ժիր ու պայծառ, քայլում է իր առաքելության ճանապարհի վրա:

Գարեգին պատրիարքը ավելի քան 60 տարիների ուսուցչական, հովվական, գրական գործունեության արդյունավետ բեռով է ներկայանում:

Վեհափառ Հայրապետը գեղեցիկ կերպով է բնութագրել իր կոնդակում նրա 60-ամյա ուսուցչական, հովվական, գրական-բանասիրական վաստակը. «Վաթսուն տարիներ է վեր նորին Ամենապատվությունը մեր Եկեղեցւոյ եկեղեցական վրա կփայլի իբրև ներշնչված հոգի, իբրև բարոյական առաքելություններով զարդարված նկարագիր, իբրև

ներհուն քառագիշ և դաստիարակ, իբրև գրական անխոնջ մշակ»:

Արդարև, Գարեգին պատրիարքի կյանքը և գործունեությունը եղել են բեղմնավոր և լի սրտեռանդն արդյունավորությամբ: Նա սիրով և ամբողջությամբ տվեց Հայ Եկեղեցուն այն ամենը, ինչ Աստված տվել էր նրան:

Գարեգին պատրիարքը արդի հայ հոգևորականության պատկանելի դեմքերից մեկն է իր գործունեությամբ և վաստակով, որը մեր ազգային-եկեղեցական կյանքի վերջին 40-ամյակին ունեցավ իր ուրույն տեղը: Մանոթ է բոլորին Ամենայն Հայոց Հայրապետի կողքին, հանուն Հայ Եկեղեցու միասնականության, նրա ցուցաբերած նախանձախնդրությունը, կորույր և արի կեցվածքը, մանավանդ վերջին եկեղեցական իրադարձությունների մեջ:

Հաստատ արժանիքների տեր հոգևորական է նա, որ այսօր արժանավորապես բազմել է Կոստանդնուպոլսի հայոց Պատրիարքական Աթոռի վրա և ձեռնհասորեն կատարում է իր լավագույնը, իր հնարավորությունների սահմանի մեջ, հօգուտ մեր Եկեղեցուն և ժողովրդին:

Գարեգին պատրիարքը իր հանրային գործունեությունը ուսուցչությամբ սկսեց Արմաշում, որտեղ և «նասունցավ որպես հոգևորական, ուսուցիչ և մատենագիր, երջանկանիշատակ նդիշե Դուրյան սրբազանի բարի շունչին տակ», — ինչպես գրել է Վեհափառ Հայրապետը, և ստացավ այն բնորոշ կնիքը, զրոշմը, որը նրանը եղավ ամբողջ կյանքում: Գարեգին պատրիարքը ամեն տեղ իր հետ տարավ Դուրյանի ոգին, Արմաշի վանական մթնոլորտը, որպես ներշնչում, սրբազան պատգամ, Դուրյանին ապրեցնելով և ամբողջացնելով իր սրտում և իր գործում:

Գարեգին պատրիարքը մտքի և գրչի մարդ է հավասարապես: Նա գրել է սկսել Արմաշից: Նրա գրչին են պատկանում մի շարք եկեղեցական, պատմական, գրական, թարգ-

մանական արժեքավոր և մնացորդ գործեր, որոնք միաժամանակ պայծառ վկայությունն են նրա իմացական ուժերի, նրա գրական ճաշակի, նրա լայն աշխարհայացքի և հոգեկան ապրումների: «Խոր գեանատանձով պետք է արձանագրենք, — հաստատում է Վեհափառ Հայրապետը իր սրբատառ կոնդակով, — նաև Գարեգին պատրիարքի պատմա-բանասիրական և մատենագրական աշխատությունները, որոնց մեջ կենսագայքեն իր պայծառ միտքը, իր հավատավոր հոգին, իր հմտությունը և իր գրական ճաշակը: Երախտագիտությամբ պետք է հիշենք մանավանդ Նաբեկի և Եգեթիկի, ինչպես նաև Նոր Կտակարանի աշխարհաբար քարգմանությունները, որոնք անքառամ պսակը կհանդիսանան իր գրական վաստակին»:

Դժվար է խմբագրական այս սեղմ տողերի մեջ ներկայացնել Հոբելյարի անձը, դերը և տեղը, իր լայն գծերով և ամբողջականության մեջ: Նա արդարև եղել է, ինչպես Վեհափառ Հայրապետն է նշում, «հավատքի, մտքի և գրչի մարդ հավասարապես, իր կյանքը ամբողջ բնծայում մի եղանակով, Արմաշեն մինչև Ս. Խաչ դպրեմանքը, ուր ան նորեն կուսուցանե և լույս կբաշխե»:

Ուսուցչական, հովվական, գրական ծառայությունների նվիրված նրա 60 բեղմնավոր տարիները արժանավոր պսակ են հյուսում նրա արեհեր ճակատի շուրջ, հայ ժողովրդի երախտագետ զգացմունքներով զեղուն:

«Լեռ հաւատարիմ մինչև ի մահ և տաց քեզ գլխակն կենաց» (Յայտնք. Բ 10):

60 տընաշան և արդյունաշատ տարիների այս ատոք գործունեության և վաստակի առաջ՝ «խայտալը արեհքն ծերունին», Հայ Եկեղեցու, հայ ժողովրդի և հայ դպրության հանդեպ իր սրբազան պարտքը կատարած, մտքի և գրչի աշխատավոր հայ հոգևորականի ուրախությամբ:

«Էջմիածին» ամսագրի խմբագրությունը ջերմորեն շնորհավորում է հոբելյար Գարեգին պատրիարքի ծննդյան 80-ամյակը, սրբտագինս մաղթելով նորին Ամենապատվության խաղաղ ծերություն՝ երջանիկ և արևոտ օրերով:

Թո՛ղ անպակաս լինեն, Տիրոջ այգու ծառայության համար, այսպիսի իմաստուն, բարի և նվիրված ծերունազարդ հոգևորականներ, հորինակ մեր նոր հոգևորականության և ի մխիթարություն հավատացյալ հայ ժողովրդի և մեր Եկեղեցու:

«ԷՋՄԻԱՄԻՆ» ԱՄՍԱԳՐԻ ԽՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

